



**Ogenschijnlijk zomaar uit het niets maakte zij in de vroege voorjaarsochtend haar opwachting voor de hotelkamerdeur om het ontbijt te bezorgen: robot Hannah. 'Blockchain', 'disruption', 'Artificial Intelligence' (AI) en 'amazement' allemaal verenigd in één zin. The future has arrived! Speurend naar de verborgen camera's denk je aan een goede grap. Maar niets van dat alles en na paar dagen raak je zelfs gehecht aan zo'n toffe meid.**

Maar ja, wat moet je dan ook in Silicon Valley. Het epicentrum van 'cellular biotechnology', waarbij Google Ventures zich steeds meer laat gelden. Met als voorlopig resultaat een mooie en indrukwekkende serie start-ups zoals Memphis Meat, Impossible Foods en Beyond Meat, om nog maar te zwijgen van Perfect Day, een onderneming die de melkkoe overbodig gaat maken. FrieslandCampina eat your heart out.

De 'speed of transition' is onnavolgbaar. Computers hebben veel traditionele laboratorium- en product research overgenomen en werken 24/7. Voeg daarbij de veranderingen in de voedingsbeleving van millennials en het ideale business-model is een feit.

Voor de columnist natuurlijk 'gefundenes fressen' om regelmatig een rondje Silicon Valley te maken en te adviseren over velerlei issues zoals 'supply security' en network mechanismen. Want laat het duidelijk zijn dat de verkoop van 'plant meat burgers' en 'vegan foods' dermate fors stijgt dat er zelfs haperingen ontstaan in de beschikbaarheid van zogenoemde strategische ingrediënten zoals erwten- en aardappeleiwit. Roquette, Cosucra en Avebe kunnen daarover meepraten. Nog niet zo lang geleden was het voor deze fabrikanten alle hens aan dek klanten te vinden. Door de jammerlijke imagoschade van sojaeiwit zijn de erwten- en aardappeleiwitten nu zo populair geworden dat de vraag het aanbod overtreft. Het kan verkeren.

Dit geeft nieuwe kansen voor alternatieve eiwitten zoals bijvoorbeeld zonnebloemeiwit. Deze nieuwe opties moeten dan wel eerst uitvoerig getest worden en met name in een setting van organoleptische en superieure extrusiekwaliteit.

De grote jongens van de 'plant meat'-producten zijn Beyond Meat, Impossible Foods en Green Common. Het is opvallend dat Cascade Investment LLC – het fonds van Bill Gates – zowel bij Beyond als Impossible een vinger in de pap heeft. Uiteraard hebben ze allemaal dezelfde mooie veelgehoorde kreten: 'food security', 'sustainability', 'affordability' en 'greenhouse gases'. Edoch, de bottomline voor de capital venturist is natuurlijk een forse return on investment door te dromen van een geslaagde IPO en/of acquisitie.

Zolang de millennials pittige prijzen betalen voor de plant meat burgers is er geen vuiltje aan de lucht. Immers, we weten allemaal dat het alom gehoorde argument van de industrie dat aan planteneiwit een goedkoper prijskaartje hangt dan aan traditioneel vlees in de praktijk nog nooit is waargemaakt. Het wordt echter een ander verhaal wanneer dezelfde plant meat foods naar ontwikkelingslanden gaan en ook bij ons kan en wil niet iedereen meer voor zijn voeding betalen. Vandaar ook dat er in Westerse landen steeds meer geluiden komen om met een 'meat tax' de concurrentiepositie van vlees te verzwakken.

Vooralsnog is de prijs echter kennelijk geen belemmering voor de sterk stijgende groei van plantenvlees. Hoe is het anders te verklaren dat in het eerste kwartaal van 2018 de verkopen in Engeland met 22 procent gestegen zijn en in Duitsland zelfs met 40 procent?

Voor wie geïnteresseerd is in de milieu- en prijsaspecten van de 'plant-based meats' is het zeker de moeite waard [Hoe goed zijn vleesvervangers voor het milieu?](#) te lezen, een recente publicatie van de Rabobank.